Voordracht voor de College vergadering van 08 oktober 2024

Portefeuille
Onderwijs (9)
Coördinatie Maatschappelijke Voorzieningen (13)

Agendapunt
B4

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Onderwijshuisvestingsprogramma 2025 primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs en overige onderwijsinvesteringen

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van:

a. het proces om te komen tot het Onderwijshuisvestingsprogramma 2025;

b. het op 1 juli 2024 gehouden op "overeenstemming gerichte overleggen" (OOGO) met het primair onderwijs en het voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs.

2. In te stemmen met de voorgestelde afhandeling van de zienswijzen ingediend bij het OOGO (zie ook bijlage 7).

3. In te stemmen met het vaststellen van een bekostigingsplafond van € 137,1 mln. bestaande uit

a. de investeringen voor het Onderwijshuisvestingsprogramma (OHP) primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs 2025, inclusief de gemeentelijke toekenningen à € 122,1mln.;

b. € 15,0 mln. voor de exploitatielasten;

c. de financiële effecten van de voorgenomen toekenningen in het OHP inclusief gemeentelijke toekenningen voor een besteding van in totaal € 137,1 mln. (€ 122,1 mln. aan investeringen en € 15,0 mln. aan exploitatielasten), (zie beslispunt 3 a-b)

(zie ook bijlage 4)

4. Kennis te nemen van

a. het feit dat het programma ook eenmalige lasten kent voor huurkosten, onderhoud gebouwen, verhuiskosten, verwijderen noodlokalen en investeringen lager dan € 100.000. Deze eenmalige (exploitatie-)lasten worden ten laste gebracht van de exploitatiebegroting 2025 (activiteit 5.1.2.3, Onderwijshuisvesting) (zie bijlage 4).

b. Kennis te nemen van het feit dat de investeringsuitgaven voortvloeiende uit de investeringen van het programma 2025 en overige onderwijs investeringen, zoals vastgesteld onder beslispunt 3 a-c, worden ingepast onder meerjarige kasstroom zoals vastgesteld door het college als onderdeel van de

begroting 2025.

5. In te stemmen met

a. het Programma van toekenningen 2025. Hierop staan de toegekende aanvragen voor voorzieningen en investeringen in onderwijshuisvesting voor 2025, voor het primair onderwijs en speciaal basisonderwijs (bijlage 1aa); het voortgezet onderwijs en (Voortgezet) Speciaal onderwijs (bijlage 1bb); en de gemeentelijke toekenningen (bijlage 2aa-bb);

b. het Overzicht van afwijzingen 2025. Hierop staan de afgewezen aanvragen voor voorzieningen en investeringen in onderwijshuisvesting voor 2025, voor het primair onderwijs en speciaal basisonderwijs (bijlage 3a); en het voortgezet onderwijs en (Voortgezet) Speciaal onderwijs (bijlage 3b).

(zie ook bijlage 6a-c voor de volledige rapportage)

6. In te stemmen met de voordracht aan de gemeenteraad, waarin de gemeenteraad wordt gevraagd om:

a. Kennis te nemen van

i. het Onderwijshuisvestingsprogramma 2025 (hierna: OHP) waarop de toegekende huisvestingsvoorzieningen voor het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zijn opgenomen, inclusief de gemeentelijke toekenningen zoals vastgesteld door het college van B&W voor 2025 met een omvang van € 137,1 mln. (€ 122,1 mln. aan investeringen en € 15,0 mln. aan exploitatielasten) (bijlage 1a-b, 2a-b);
ii. het Overzicht van afwijzingen 2025 (bijlage 3a-b).

b. In te stemmen met het beschikbaar stellen aan het College van B&W van de benodigde kredieten tot een totaalbedrag van € 122,1. mln. voor de realisatie van de op het OHP 2025 opgenomen voorzieningen. Zie toelichting bij de financiële paragraaf (en bijlage 4).

c. Kennis te nemen van:

i. de omvang van de reeds toegekende openstaande kredieten en investeringsprojecten onderwijshuisvesting van in totaal € 540 mln. (onderwijshuisvesting voorzieningen/investeringen toegekend tot en met het programma 2024);
ii. kennis te nemen van het besluit van het college (d.d. 16 juli 2024) m.b.t. de uitvoering van voorgaande onderwijshuisvestingsprogramma's waarbij budgetten binnen het programma zijn verschoven tgv een 16-tal projecten gedekt door het intrekken van 3 voorzieningen

d. Kennis te nemen van de bijgevoegde visualisatie van het OHP 2025 (bijlage 5).

7. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlagen 1aa-bb, 2aa-bb en 6a-c op grond van artikel 87 lid 1 van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 5.1 lid 2 onder b van de Wet open overheid. Dit artikel beschermt de economische en financiële belangen van de gemeente. De geheimhouding wordt opgelegd tot de aanbestedingen van de in de

bijlagen genoemde projecten zijn afgerond en uiterlijk tot 31 december 2027. De geheime bijlagen worden niet gedeeld met de gemeenteraad, maar zijn wel gedeeld met de schoolbesturen ter voorbereiding op het OOGO.

Kernboodschap

In 2025 investeert Amsterdam ruim €137,1 miljoen in de huisvesting van het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs.
Hiermee investeert het college in de schoolgebouwen van de stad door uitbreidingen, de bouw van nieuwe scholen, en vervanging of renovatie van bestaande schoolgebouwen. Ook worden nieuwe scholen gebouwd in de stad. De gemeente en schoolbesturen zorgen gezamenlijk voor een breed aanbod met aandacht voor diverse schooltypen, scholen van gemengde samenstelling en een goede spreiding van scholen over de stad.

Bestuurlijke achtergrond

- Verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs Amsterdam 2020 (hierna: verordening). Hierin is de wettelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting uitgewerkt. In deze verordening staan de aan te vragen voorzieningen, de toetsingscriteria, de vergoedingen en de beschrijving van het afhandelingsproces.
- Het Integraal Huisvestingsplan 2023-2027 voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs (hierna: IHP) dat op 20 december 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad.
- Onderwijshuisvestingsprogramma en Overzicht (hierna: OHP)
- Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen Amsterdam 2020 – 2025 (hierna: RPO) dat op 30 april 2020 is vastgesteld door de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media (hierna: minister). Plan van scholen 2022-2025/ Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen. Op 7 juli 2021 is het Plan van Scholen door de gemeenteraad vastgesteld, de minister van Onderwijs heeft dit plan in december 2021 goedgekeurd. Inmiddels is de wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen (MRvnS) in werking getreden. Afgelopen 1 juni is bekend geworden welke nieuwe scholen per augustus 2025 in Amsterdam mogen starten. Aanvragen uit het Plan van Scholen vallen onder het overgangsrecht in het kader van de nieuwe wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

De gemeente heeft een zorgplicht voor de bekostiging van huisvesting van scholen voor het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. In artikel 102 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), artikel 76m in de Wet van het Voortgezet Onderwijs (WVO) en artikel 100 van de Wet op de Expertisecentra (WEC) is vastgelegd dat de gemeenteraad de uitoefening van deze verantwoordelijkheid regelt in een verordening, de Verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs Amsterdam 2020 Op grond van artikel 95 WPO, 6.12 WVO 2020 en 93 WEC stelt het

college, na overleg met de schoolbesturen, jaarlijks voor het onderwijs op het grondgebied van de gemeente het Onderwijshuisvestingsprogramma vast.

Op basis van artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet is het college bevoegd hierover te besluiten.

Artikel 87 Gemeentewet jo. artikel 5.1, tweede lid onder b, van de Wet open Overheid (Woo), i.v.m. opleggen geheimhouding.

Onderbouwing besluit

Inleiding

In 2025 investeert Amsterdam 137,1 miljoen in de schoolgebouwen en gymzalen in de stad. Goede onderwijsgebouwen dragen immers bij aan een gezonde leer- en werkomgeving voor leerlingen en docenten. Ze zijn randvoorwaardelijk waar het gaat om bijvoorbeeld het bevorderen van gelijke kansen en het bieden van doorlopende leerlijnen.

Nieuwe woongebieden in de stad vragen ook om nieuwe scholen. Daarnaast kent Amsterdam, zoals ook geconstateerd in het IHP 2023-2027, een grote opgave waar het gaat om vervanging en verduurzaming van de bestaande schoolgebouwen in de stad. Daarom zijn op het nu voorliggende OHP 2025 bouwkredieten opgenomen voor 8 projecten voor nieuwbouw of vervanging van schoolgebouwen. Daarnaast worden aan 9 projecten voorbereidingskredieten verstrekt, zodat deze projecten in de toekomst van start kunnen gaan.

Zie verder de toelichting in bijgevoegde raadsvoordracht (bijlage 8) en zie bijlage 6a-c voor de volledige rapportage.

Ad 1.a en b Het proces om te komen tot het OHP 2025

Schoolbesturen dienen jaarlijks vóór 1 februari de onderwijshuisvestingsaanvragen in bij de gemeente Amsterdam. Deze aanvragen worden getoetst aan de hand van de criteria die in de verordening zijn vastgelegd. Deze beoordeling van de aanvragen wordt met de individuele schoolbesturen besproken. Aan de hand van de gesprekken wordt het concept Programma, waarin de toekenningen zijn opgenomen en het concept Overzicht waarin de afwijzingen zijn opgenomen, opgesteld.

Het concept Programma en Overzicht wordt conform de in de verordening beschreven procedure eerst voorgelegd aan de schoolbesturen in het "Op Overeenstemming Gericht Overleg" (OOGO). Dit OOGO heeft plaatsgevonden op 1 juli jl. Tijdens dit OOGO zijn een twee zienswijzen ingediend (zie bijlage 7).

Ad 2. de ingediende zienswijzen betreffen:

- Niet akkoord met beoogde afwijzing aanvraag 2025.0310 - herstel van een constructiefout - Osdorpse Montessorischool. Het schoolbestuur is van mening dat de schade het gevolg is van een constructiefout en dat men daarom in aanmerking komt voor een vergoeding.
- Niet akkoord met beoogde afwijzing aanvraag 2025.0203 - bekostiging voorbereiding vervangende huisvesting schoolgebouw – Frankendael. Het schoolbestuur is van mening dat onterecht wordt geoordeeld dat de noodzaak ontbreekt. De verwijzing naar een alternatief gebouw is in de ogen van het schoolbestuur niet van toepassing op de gevraagde voorziening. Ook wordt aangegeven dat de school op positie 1 staat van de voordrachtslijst van het BBO. Tot slot wordt gesteld dat de gemeente in soortgelijke gevallen anders heeft gehandeld.

Voorgestelde afhandeling is als volgt:

- **2025.0310 - Osdorpse Montessorischool**

Voorgesteld wordt om de aanvraag gedeeltelijk toe te kennen. Nader onderzoek heeft uitgewezen dat de gebreken met betrekking tot de kozijnen het gevolg zijn van een ontwerpfout. Deze komen in aanmerking voor een vergoeding. De overige schadeposten kunnen aangemerkt worden als gevolgschade en konden met adequaat onderhoud voorkomen worden. Deze kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

- **2025.0203 - Frankendael**

Voorgesteld wordt om de afwijzing in stand te houden. Op basis van de zienswijzen zijn geen feiten vastgesteld die aanleiding geven om het eerdere oordeel te herzien. Binnen de verwijsafstand (t; 1.500 meter) is een alternatief, in goede staat verkerend, schoolgebouw beschikbaar, waardoor rennovatie van het huidige schoolgebouw niet noodzakelijk is. Op basis van de verordening moet dit element meegewogen worden bij het vaststellen van de noodzaak. Daarnaast geeft de voordrachtlijst van het BBO geen garantie of afdwingbaar recht. Bij het beoordelen van aanvragen wordt de voordrachtlijst meegewogen, waarbij de verordening echter altijd als formeel toetsingskader geldt. Ook wordt bij de beoordeling gekeken naar de totale stadsbrede investeringsopgave m.b.t. de vervangende huisvesting van het onderwijs. De bewering dat de gemeente in het verleden anders heeft gehandeld wordt niet onderbouwd door het schoolbestuur. Vermoedelijk wordt hiermee verwezen naar vervangende renovatie in het kader van een herschikkingsplan in een gebied. In dat geval kan inderdaad, op basis van de verordening, gemotiveerd afgeweken worden. Echter, dit is niet van toepassing op de aangevraagde renovatie van basisschool Frankendael.

Ad 3 a-c. Vaststellen bekostigingsplafond en financiële effecten

Het college stelt op basis van artikel 2.1 van de verordening jaarlijks een bekostigingsplafond voor het eerstvolgende kalenderjaar vast. Het college wordt gevraagd om in te stemmen met een bekostigingsplafond van € 137,1 mln. voor onderwijshuisvesting voor 2025, bestaande uit € 122,1 mln. aan investeringen voor de onderwijsvoorzieningen en € 15,0 mln. voor exploitatie (zie ook bijlage 4).

Ad 4 Dekking

Voor de investeringen in onderwijshuisvesting is een meerjarig bekostigingsplafond vastgesteld van € 110 mln. Voor 2025 wordt dit bekostigingsplafon eenmalig opgehoogd tot € 122,1 mln. In de investeringsportfolio Maatschappelijke Voorzieningen is eenmalig extra geld beschikbaar gesteld voor de vervangingsopgave van schoolgebouwen.

Dit is vastgelegd in de voorjaarsnota 2024 en de begroting 2025. Dit past daarmee binnen de investeringsruimte voor 2025 voor onderwijshuisvesting binnen het domein Maatschappelijke Voorzieningen en de exploitatiebegroting Onderwijshuisvesting 2025.

De eventuele verschillen in jaarlijkse toekenningen (onder- of overschrijdingen op investeringsplafond) worden de komende jaren ingepast bij toekenningen van de investeringsruimte Maatschappelijke Voorzieningen.

De eenmalige lasten (exploitatie) van het OHP 2025 ad € 15,0 mln. worden ten laste van de exploitatiebegroting 2025 gebracht (Onderwijshuisvesting, programma 5, activiteit 5.1.2.3). Deze middelen worden ingezet als dekking voor:

- Onderwijshuisvestingvoorzieningen 10,5 (incl budget voor spoedaanvragen)
- Gemeentelijke toekenningen 3,5
- Afboeken bestaande boekwaarden schoolgebouwen bij vervangende nieuwbouw € 1,0 mln.

Voor de begroting 2025 zijn de onderstaande kasstromen (verwachte uitgaven) opgegeven van zowel de toegekende openstaande kredieten OHV van € 540 mln. als de nieuwe (overige) onderwijsinvesteringen 2025 van in totaal€ 134,0 mln. (inclusief de extra middelen voor vervangende huisvesting).

Som van 2024 netto inv	Som van 2025 netto inv	Som van 2026 netto inv	Som van 2027 netto inv	Som van 2028 netto inv	
€ 125,6	€ 154,6	€ 187,2	€ 171,3	€ 35,0	

Van de beschikbare middelen is uiteindelijk € 122,1 mln. ingezet voor de realisatie investeringen OHP 2025. Bij de jaarrekening 2024 wordt de werkelijke realisatie aan de Raad gerapporteerd en opnieuw de kasstromen geactualiseerd.

Ad 5 a en b. OHP 2025 voor het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs gemeentelijke toekenningen en overzicht van afwijzingen

Dit jaar dienden de schoolbesturen 355 aanvragen in voor het OHP 2025. Hiervan komen 268aanvragen in aanmerking voor opname op het programma (toewijzing) en 87 aanvragen worden op het overzicht geplaatst (afwijzing). Daarnaast zijn 28 voorzieningen opgenomen op de gemeentelijke toekenningen (B-lijst).

Reden voor afwijzing van huisvestingsaanvragen:

1. aanvragen voor uitbreidingen (uitbreiding eerste inrichting) terwijl schoolbesturen daar geen recht op hebben;
2. uitbreidingen waarbij er capaciteit door leegstand beschikbaar is;
3. aanvragen waarvan de start van de uitvoering nog niet in 2025 wordt verwacht.

Zie raadsvoordracht voor nadere toelichting (bijlage 8).

Ad 6. Voordracht aan de raad

Zie voordracht aan de raad (bijlage 8).

Ad 7. Geheimhouding

Het openbaar maken van bijlagen 1aa-bb, 2aa-bb en 6a-c met de daarin opgenomen budgetten, zou kunnen leiden tot voorkennis bij derden, waardoor de aanbestedingen mogelijk hoger uitvallen.

De geheimhouding heeft geen betrekking op het OHP 2025 zelf. Het is dan ook mogelijk om de toegekende voorzieningen openbaar te houden. De geheimhouding heeft slechts betrekking op de budgetten die bij de individuele voorzieningen horen. Deze budgetten worden met uitzondering van de schoolbesturen niet aan derden bekend gemaakt, totdat in ieder geval de aanbesteding van de individuele projecten is afgerond, uiterlijk 31 december 2027. Het doel is om de economische en financiële belangen van de gemeente te dienen.

Zie artikel 87 Gemeentewet juncto artikel 5.1 lid 2 onder b Woo, vanwege het financiële belang van de overheid, de gemeente Amsterdam.

Participatie

Zie beslispunt 1 en 2 over het gevoerde OOGO.

Financiële onderbouwing

Investeringsvoorstel

Tabel: Basisgegevens investering

Investeringssom	€ 122,1 mln.
Rentepercentage	0,7 %
Afschrijvingstermijn (jaar)	40, 25, 15, 10, 5 en 0 jaar
Kapitaallasten	€ 4,8 mln.
Aanvang kapitaallasten	2026
MIP nummer	MP01187 en MP01238

Tabel: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Totaal			€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T 2025	Jaar T+1 2026	Jaar T+2 2027	Jaar T+3 2028
Investeringen OHP 2025 van € 122,1 mln	5.1.2.3	S	€ 0,0 mln	€ 4,8mln	€ 4,8 mln	€ 4,8 mln
Eenmalige lasten OHP 2025 van € 15,0 mln	5.1.2.3	I	€ 15 mln	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			€ 15 mln	€ 4,8mln	€ 4,8mln	€ 4,8 mln

Consequenties gedekt?

Overige toelichting:

Zie toelichting bij ad 3 en 4.

Conclusie:

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd/gedekt in de begroting 2025 (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst, zonder de budgetlijst.

In overleg met bestuursvoorlichting stelt MV een persbericht op.

Buiten de gemeente

Het OHP 2025 is met alle schoolbesturen PO/VO en (V)SO gedeeld en besproken in de 'Op Overeenstemminggerichte Overleggen' (OOGO) die op 1 juli 2024 hebben plaatsgevonden.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-058832	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-058940	1a Programma PO-SBO - toekenningen OHP 2025 - zonder bedragen.pdf (pdf)
AD2024-058941	1b Programma VO-SO-VSO - toekenningen OHP 2025 - zonder bedragen.pdf (pdf)
AD2024-058942	2a Gemeentelijke toekenningen PO SBO OHP 2025 - zonder bedragen.pdf (pdf)
AD2024-058943	2b Gemeentelijke toekenningen VO, SO, VSO OHP 2025 - zonder bedragen.pdf (pdf)
AD2024-058944	3b Overzicht VO-SO-VSO - afwijzingen OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058945	3a Overzicht PO-SBO - afwijzingen OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058946	4 Financieel overzicht OHP 2025 voor besluitvorming.pdf (pdf)
AD2024-058947	5 Visualisatie OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058948	7 Definitieve rapportage Zienswijzen OHP 25 - definitief.pdf (pdf)
AD2024-058949	8 raadsvoordracht OHP 2025.docx (msw12)
AD2024-058950	GEHEIM - 1aa GEHEIM Programma PO-SBO - toekenningen OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058951	GEHEIM - 2aa GEHEIM Gemeentelijke toekenningen PO SBO OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058952	GEHEIM - 1bb GEHEIM Programma VO-SO-VSO - toekenningen OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058953	GEHEIM - 2bb GEHEIM Gemeentelijke toekenningen VO, SO, VSO OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058954	GEHEIM - 6a GEHEIM Rapportage inhoudelijke beoordeling aanvragen PO SBO OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058955	GEHEIM - 6b GEHEIM Rapportage inhoudelijke beoordeling aanvragen VO SO VSO OHP 2025.pdf (pdf)
AD2024-058956	GEHEIM - 6c GEHEIM Rapportage inhoudelijke beoordeling gemeentelijke toekenningen OHP 2025 – PO, SBO, VO, (V)SO.pdf (pdf)
AD2024-058958	Advies (pdf)
AD2024-059050	10 commissievoordracht OHP 2025.docx (msw12)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten